Μνήμων

Τόμ. 15 (1993)

Turkologischer Anzeiger/Turkology Annual: Το Τουρκολογικό Βιβλιογραφικό Περιοδικό

ΕΛΕΝΗ ΓΚΑΡΑ

doi: [10.12681/mnimon.487](https://doi.org/10.12681/mnimon.487)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΓΚΑΡΑ Ε. (1993). Turkologischer Anzeiger/Turkology Annual: Το Τουρκολογικό Βιβλιογραφικό Περιοδικό. *Μνήμων*, 15, 333–334. <https://doi.org/10.12681/mnimon.487>

ματα πληθαίνουν ανησυχητικά. Σ' αυτό το πλαίσιο ο μονομερής στιγματισμός του τουρκικού παραδείγματος δεν επαρκεί· περισσότερο συσκοτίζει την αλήθεια, ενώ αποτελεί εύκολο άλλοθι για συγκαλυμμένη προβολή ελληνοκεντρικών θέσεων. Το επιχείρημα της υπεράσπισης της ιστορικής αλήθειας εξάλλου εξασθενεί και εκμηδενίζεται όταν εμπνέεται από την πολιτική στράτευση και μη επιστημονικές σκοπιμότητες. Η πολιτική εμπλοκή του ιστορικού τον αποδυναμώνει αυτομάτως από τα επιστημονικά του όπλα και κλονίζει την αξιοπιστία του λόγου του. Οι ανησυχίες μας είναι βάσιμες: αν οι ίδιοι οι θεράποντες της ιστορίας την οδηγούν στην αυλή της πολιτικής, ο δρόμος της Κλειούς θα είναι μακρύς πριν επιστρέψει στον Παρνασσό.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΥΛΟΥΡΗ

Turkologischer Anzeiger/Turkology Annual: Το Τουρκολογικό Βιβλιογραφικό Περιοδικό

Η βιβλιογραφική ενημέρωση, προπαντός η παρακολούθηση της τρέχουσας παραγωγής στο διεθνές χώρο, είναι ένα από τα κύρια desiderata κάθε επιστήμονα. Το διεθνές βιβλιογραφικό περιοδικό *Turkologischer Anzeiger/Turkology Annual* (TA - Τουρκολογικός Δείκτης) έχει στόχο του να καλύψει αυτή ακριβώς την ανάγκη όσον αφορά στο χώρο των οθωμανικών και τουρκικών σπουδών.

Αν και πολύ λίγο γνωστό στην Ελλάδα, το TA έχει ήδη δεκαοχτώ χρόνια συνεχούς παρουσίας. Εκδίδεται μια φορά το χρόνο από τους György Hazai και Andreas Tietze στη Βιέννη. Οι τόμοι 1 (1975) και 2 (1976) είναι ενταγμένοι στο περιοδικό του Ινστιτούτου Ανατολικών Σπουδών της Βιέννης *Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes* (WZKM) αρ. 67 και 68, οι υπόλοιποι είναι αυτόν ομοι. Η συντακτική επιτροπή —όπως και η χρηματοδότηση— είναι διεθνής. Το κύριο βάρος της έκδοσης, που αρχικά γινόταν εξ ολοκλήρου στη Βιέννη, φέρουν πλέον οι Ούγγροι συνεργάτες και για το άμεσο μέλλον προγραμματίζεται μια πιο ενεργή συμμετοχή των Γερμανών (Κρατική Βιβλιοθήκη Βερολίνου).

Η επιτυχία του περιοδικού οφείλεται στη συμβολή των συνεργατών του από διάφορες χώρες, οι οποίοι συγκεντρώνουν τις αντίστοιχες εθνικές δημοσιεύσεις. Εκτός από τις ευρωπαϊκές χώρες (συμπεριλαμβανομένων και των χω-

ρών της Ανατολικής Ευρώπης), την Τουρκία και τις Η.Π.Α., υπάρχουν συνεργάτες του *ΤΑ* στην Αίγυπτο, το Ισραήλ και την Ιαπωνία. Οι αραβόφωνες δημοσιεύσεις περιλαμβάνονται επίσης, αν και δεν έχει γίνει ακόμη εφικτή η σταθερή συνεργασία με τις χώρες αυτές, όπως ούτε και με το Ιράν. Εκτός λοιπόν από αυτό το τμήμα, το *ΤΑ* είναι σε θέση να καλύπτει πρακτικά όλη τη διεθνή τουρκολογική παραγωγή.

Οι αποδελτιωμένοι τίτλοι είναι κατανεμημένοι σε έξι κύριες ενότητες, αριθμημένες με γράμματα του λατινικού αλφαβήτου: Α. Γενικά Β. Γλώσσα Γ. Φιλολογία Δ. Ιστορία Ν. Μη οθωμανικές τουρκικές γλώσσες και φιλολογίες Χ. Διάφορα. Αυτές με τη σειρά τους διαιρούνται σε ειδικές υποενότητες με αντίστοιχη αρίθμηση. Η *Ιστορία*, η οποία καλύπτει συνήθως το μεγαλύτερο μέρος του τόμου, έχει επιπλέον τις εξής κύριες υποενότητες: ΔΕ. Περιοχές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ΔΓ. Θρησκευτικές κοινότητες, ΔΓ. Εθνικές κοινότητες, ΔΗ. Οικονομική και κοινωνική ιστορία, ΔΙ. Ιστορία των θεσμών, ΔΙ. Ιστορία του πολιτισμού, ΔΚ. Πηγές και βοηθητικές επιστήμες (στην καθαυτό ενότητα Δ. Ιστορία παρουσιάζονται τα έργα πολιτικής ιστορίας). Επιπλέον, με αραβικούς αριθμούς είναι αριθμημένος ο κάθε τίτλος σε συνεχή αρίθμηση ανεξαρτήτως ενοτήτων. Τα περιεχόμενα στην αρχή του τόμου είναι ιδιαιτέρως αναλυτικά και παραπέμπουν στους αριθμούς των τίτλων. Στο τέλος υπάρχει Index συγγραφέων που επίσης παραπέμπει στους αριθμούς των αποδελτιωμένων δημοσιεύσεών τους. Η βιβλιογράφηση είναι πάρα πολύ καλή και οι τίτλοι δεν αποδελτιώνονται μόνο σύμφωνα με μία κύρια κατηγορία, αλλά εμφανίζονται ξανά σε κάθε υποενότητα στην οποία τυχόν ανήκουν θεματικά.

Η δημοσιευόμενη βιβλιογραφία αφορά στις τουρκικές σπουδές, ο όρος όμως δεν εννοείται στην ευρεία του έννοια. Κέντρο βάρους είναι η Οθωμανική Αυτοκρατορία και η Τουρκία. Σχετικά με τους άλλους τουρκικούς λαούς και κράτη λαμβάνεται υπόψη μόνο η γλωσσολογική και φιλολογική παραγωγή. Καταβάλλεται επίσης προσπάθεια να βιβλιογραφούνται αποκλειστικά μελέτες με επιστημονικό κι όχι εκλαϊκευτικό ή πολιτικό-προπαγανδιστικό περιεχόμενο.

Η αποδελτίωση του *ΤΑ* δεν περιλαμβάνει μόνο βιβλία, αλλά επίσης άρθρα σε περιοδικά και συλλογικούς τόμους και —κάτι ιδιαιτέρως σημαντικό— βιβλιοκρισίες. Συμπεριλαμβάνονται επίσης συνέδρια και συμπόσια, συλλογικοί και επετειακοί τόμοι, καθώς και βιβλιογραφίες, δημοσιεύσεις που αφορούν στην έρευνα και τα αρχεία κ.ά. Η εποπτεία που παρέχει το *ΤΑ* στον μελετητή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, της Τουρκίας ή των τουρκικών γλωσσών και φιλολογιών το καθιστά, συνεπώς, απαραίτητο εργαλείο για τις διεθνείς τουρκολογικές σπουδές.

ΕΛΕΝΗ ΓΚΑΡΑ